

That he stole his friend's couch

דגזל משכב דחבריה –

OVERVIEW

רבה defends his view that יאוש קני. The exclusion of הגזול ולא קרבנו cannot be referring to גזל בהמה (as אב"י maintained) but rather to גזל קרבן.¹ רבה compares the exclusion of קרבנו to the exclusion of משכבו; just as the exclusion of משכבו cannot mean (even according to אב"י) that גזל עמרא וכו', but rather דחבריה, so too the exclusion of קרבנו does not mean גזל בהמה, but rather an actual קרבן. There is a dispute between רש"י and תוספות as to the meaning of דחבריה גזל משכב דחבריה.

משמע מתוך פירוש הקונטרס² שרצונו לומר משכב גמור של חברו -

It seems from the context of פירש"י that he intends to say that the term משכב means a finished couch of his friend, and in that case -

אם גזלו אין מטמא משכב דגזירת הכתוב הוא וזהו תימה³ -

If the one who stole the couch it is not מטמא משכב for it is a גזילה"כ that a גזול cannot become an הטומאה. אב"י comments, and this interpretation (that a finished stolen couch cannot be מטמא משכב) is astounding!

תוספות asks an additional question:

ועוד קשה לרבינו שמואל בן מאיר דבטהרות (פ"ז מ"ו) גבי גנבים שנכנסו לבית -

And the רשב"ם has an additional difficulty; for in טהרות, מסכת טהרות, concerning thieves that entered a house -

תנן המשכבות ומושבות⁴ טהורים ואם יש עמהם כנעני או אשה הכל טמא -

The משנה teaches: The משכבות and the מושבות are טהור; we do not assume that the thieves were זבים, however if there were among the thieves a gentile or a woman, then everything is טמא. This concludes the משנה. תוספות explains -

כי שמא נדה היא וכנעני כזב לכל דבריו -

for perhaps the woman is a נדה, and a gentile is considered a זב regarding all matters. אב"י explains that a נדה and a זב are מטמא משכב ומושב to be an הטומאה.

משמע שמטמא משכב ומושב שאין שלו -

It is apparent from that משנה that one can be מטמא משכב ומושב which is not his; for they are thieves (nothing in the house belongs to them) and nevertheless the מושב משכב ומושב.

¹ If רש"י ד"ה דגזל is referring to קרבנו ממז then there is no challenge to רבה from this פסוק. See ד"ה דגזל.

² See רש"י ד"ה דגזל who states that it is גזירת הכתוב that a גזול cannot become an הטומאה.

³ We do not find in ש"ס (concerning זב טומאה) any difference whether the מושב משכב ומושב belong to him or not.

⁴ משכבות are items on which people lie such as a couch or bed, מושבות are items which one sits on, such as a chair or a bench.

become טמא.

offers a solution: תוספות

ומיהו יש לדחות דהתם מדרבנן⁵ -

But perhaps it is possible to thwart this question, for in that משנה the טומאה **is** only **מטמא** משכב הגזול it is possible to maintain that a **מטמא** is not **מדרבנן**; however

פירש"י presents a new difficulty on תוספות

ועוד קשה דהתם (בתורת כהנים פרשת מצורע) **מייתי עלה פלוגתא דרבי שמעון ורבנן -**

And there is an additional difficulty for there (concerning the לימוד of ולא משכבו ולא **he cites the argument between ר"ש ורבנן** (הגזול) -

דגנב וגזלן⁶ דבסמוך⁷ והכי איתא התם משכבו ולא הגזול יכול שאני מוציא אף הגנוב -
concerning a גנב וגזלן which the גמרא here will cite shortly. **And this is how it is cited there:** **משכבו ולא הגזול**; one may think that I should exclude a **גנוב** as well as a **גזול**, the פסוק -

תלמוד לומר טמא -

teaches us by saying טמא to include a **משכב הגנוב** that it is **טמא**.

[רבי שמעון אומר במשכבו ולא הגנוב יכול שאני מוציא את הגזול תלמוד לומר טמא] -
[ר"ש maintains the opposite, the פסוק teaches הגנוב, I may think to exclude a גזול as well, therefore the פסוק teaches us by saying טמא that a הגנוב is טמא]. The חכמים -

אמרו לו ומה ראית לרבות את זה ולהוציא את זה -

Said to ר"ש; 'and what did you see to include this one (the גזול) and to exclude the other (הגנוב) **replied - ר"ש** -

אחר שריבה הכתוב ומיעט מרבה אני את אלו שנתייאשו הבעלים ממנו כולי⁸ -

Since the פסוק included (with the word **טמא**) **and excluded** (with **משכבו**), **I include these cases where the owner despairs from retrieving them, etc.** this concludes the citation from the תו"כ.

continues with his question: תוספות

ומדמייתי עלה פלוגתא דרבי שמעון ורבנן משמע -

⁵ It is reasonable to assume that the משנה there is discussing only מדרבנן טומאה, for the thieves are מטמא if there was a כנעני among them. The טומאה of a כנעני is only מדרבנן.

⁶ גנוב is when it was stolen stealthily by a thief, while גזול means that it was taken brazenly by a robber.

⁷ Shortly the גמרא cites a מחלוקת between ר"ש ורבנן concerning טומאה through מחשבה by a גזולן or גנב. The issue there is when is יאוש בעלים more likely; by a גנב or גזולן. The חכמים maintain that יאוש is more likely by a גנב while ר"ש maintains that יאוש is more likely by a גזולן.

⁸ Where the owners are מתיאש it is considered משכבו of the זב and it is מטמא; however were the owners are not מתיאש it is not משכבו of the זב. ר"ש ורבנן disagree where there is יאוש by גנוב or גזול.

משכבו ולא **And since he cites the argument between ר"ש ורבנן** by the ruling of **זה**, **this would indicate**

דהוי טעם משום דאין מחשבה מטמאתו -

That the reason why משכבו excludes a גזול [גנוב] **is because the intention** of the **זב** **cannot** make the משכב into a utensil which is **מקבל טומאה** -

כי ההיא דבסמוך⁹ דאין יחוד של גזלן יחוד -

Just like that case which will be mentioned **shortly** where the ruling is **that the designation of the גזלן is not** considered a valid **designation**. It would seem¹⁰ that these two מחלוקת (concerning משכבו and מחשבתו מטמאתו) are similar. The issue is whether the גזלן can effect, through his מחשבה, that an object be fit to be טומאה מקבל. But not as רש"י maintains that the issue is whether a משכב גמור can become טמא.

ומפרש רבינו יצחק דגזל משכב דחבריה -

And the ר"י explains that גזל משכב דחבריה means -

שגזל עורות של בעל הבית שאינן מחוסרין אלא יחוד -

That he stole hides from the owner that were only lacking designation to turn them into a משכב -

ואין צריך שום תיקון ואין חסר רק מחשבה -

And it required no improvement to make it into a משכב, **and it was only lacking the thought** and intent to designate it as such, which the גזלן did.

¹¹ קרבנו to משכבו clarifies the comparison of תוספות continues:

והוי שפיר דומיא דגזל קרבן דחבריה -

And the case of משכבו ולא הגזול **can be properly compared to** the case where **he stole his friend's קרבן**; in both cases no further physical improvement is required to bring it to its final desired status (whether a קרבן or a משכב) –

⁹ The case there is where the גזלן/גנב designated an unfinished piece of leather (which he stole) as a tray or bed (where if the owner would designate it so, it would be מקבל טומאה since it is מלאכתו through his מחשבה); the designation is effective only if we assume יאוש בעלים (according to the חכמים by גנב and according to ר"ש by גזלן).

¹⁰ It is possible to assume that the מחלוקת by משכבו is concerning a משכב גמור (as רש"י maintains) and they are arguing when יאוש is קונה (so that it is considered משכב). However the similarity suggests that it is a parallel מחלוקת concerning יחוד ומחשבה.

¹¹ רבה in his 'ולטעמך' argues that just as משכבו is referring to (stealing) a משכב not עמרא, so too קרבנו is referring to (stealing) a קרבן not בהמה. According to רש"י that משכבו means an actual משכב, it is understood that קרבנו means an actual קרבן. However according to תוספות that משכבו refers to עורות that require a process of יחוד to make it into a משכב (it is not a משכב גמור yet), then why should we assume that קרבנו means a קרבן ממש, perhaps it would be more appropriate to assume that it means בהמה which merely requires a מחשבה to be מקדיש it for a קרבן, just as the עורות require a מחשבה to make it into a משכב. תוספות will now explain why only (stealing) a קרבן is similar to משכבו; not (stealing) a בהמה.

גזל בהמה explains that only גזל קרבן is similar to גזל עורות, but not גזל בהמה:

שאם היה גזל בהמה של חולין שמחוסרת קדושה זה היה כמו מחוסר מעשה גמור -

For if he steals a בהמה that is חולין which is lacking קדושה (then even though it is not lacking any physical change, nevertheless) this would be like it is lacking a physical change. It cannot be compared (even) to גזל עורות (and certainly not to גזל משכב (גמור), but rather the case of גזל בהמה של חולין would be -

כעין עמרא ועבדיה משכב -

Similar to stealing wool and making it into a couch, where everyone agrees that it is considered משכב (and is טומאה), similarly if גזל בהמה של חולין and was מקדיש it after יאוש it would be a valid קרבן (according to רבה).

12 explains that רבה could not have meant that he actually stole a משכב: Tosfos

אבל גזל או גנב משכב גמור דחבריה מטמא משכב לכולי עלמא¹³ -

However if he robbed or stole his friend's finished couch, everyone agrees that it is מטמא משכב. This is not what משכב ולא הגזול is coming to exclude, rather it is excluding that the גזול/גנב of the מחשבה cannot turn hides into a couch.

anticipates a difficulty in the comparison of משכב to קרבנו Tosfos

ואף על גב דהך משכב ולא הגזול איירי קודם יאוש¹⁴ -

And even though that this teaching of משכב ולא הגזול is discussing a situation before the owner was מתייאש -

והך דקרבנו ולא הגזול איירי אף בתר יאוש -

And this case of קרבנו ולא הגזול is discussing even if it took place after יאוש, so how can רבה compare the two?¹⁵

אין להקפיד אף על גב דאין דומה זה לזה:

One should not be particular concerning this even though that they are not like each other, nevertheless the comparison is valid. Tosfos does not explain why להקפיד.¹⁶

¹² The advantage would be that then it is exactly the same as גזל קרבן (see previous footnote # 11).

¹³ See 'Thinking it over' # 2.

¹⁴ According to רש"י there may be no difficulty, for it is possible to maintain (according to יוסף) that משכב ולא הגזול excludes even יאוש. However according to Tosfos the exclusion of משכב ולא הגזול is only before יאוש, for גזל is definitely not excluded since by גזל there is the assumption of יאוש (and the reverse is true for רש"י). See 'Thinking it over' # 1.

¹⁵ The question may be that perhaps we can compare the exclusion of יאוש קודם (which has one positive that it is not מחוסר מעשה and one negative that it is יאוש) to the exclusion of יאוש (which also has one positive, it is מחוסר מעשה and one negative, it is לאחר יאוש) and not necessarily to גזל קרבן (the way רבה would have it). This would seemingly negate the 'ולטעמיה' of רבה.

¹⁶ The (simple) explanation may be that we derive from משכב ולא הגזול that the exclusion refers specifically to the term the תורה uses; in the case of משכב to a משכב (albeit עורות which are ready to become a משכב) and in the case of

SUMMARY

According to (understanding of) תוספות רש"י the term משכב דחבריה, means an actual couch. There is a גזל"כ that a זב cannot be מטמא a stolen item with משכב. טומאת משכב rejects this idea and maintains that he stole leather which can be designated as is (by the owner) as a משכב (but not by the גזלן).

THINKING IT OVER

1. According to תוספות that the משכבו ולא הגזול of פסוק is only when there is no יאוש,¹⁷ however when the owners are מתייאש the זב acquires the item through יאוש; קרבנו ולא הגזול of ברייתא (יאוש לא קני אביי indicates that) and the עורות of משנה (that maintains יאוש קני ברייתא)?¹⁸ Alternately why did not רב יוסף challenge אביי of משכבו which cites the מחלוקת between ר"ש ורבנן and where all agree that יאוש?¹⁹ קונה

2. According to תוספות a זב is מטמא (גמור) משכב even if it is not his.²⁰ רבה argued that if גזל עמרא ועבדא משכב then everyone will agree the מעשה is שינוי. Seemingly what is the relevance of מעשה שינוי; even if מעשה שינוי is not קונה, the זב will be מטמא this משכב, since according to תוספות there is no need for the זב to acquire the משכב?²¹

3. What are the relative advantages of פירוש פירש"י and תוספות?

(קרבן to an actual קרבן (not a בהמה which is מחוסר מעשה to become a קרבן).

¹⁷ See footnote # 14.

¹⁸ See תפארת שמואל.

¹⁹ See אמ"ה (הערה 136) and מהוד"ב.

²⁰ See footnote # 13.

²¹ See נח"מ and אמ"ה (הערה 138).